

NACRT OD 12. kolovoza 2024.

Uredba br. IENW/BSK-2024/215440 državne tajnice za infrastrukturu i vodno gospodarstvo od   o izmjeni Uredbe o okolišu (izmjena softverskog paketa Safeti-NL i Zahtjeva u pogledu izračuna za sigurnost okoliša)

Državna tajnica za infrastrukturu i vodno gospodarstvo,

uzimajući u obzir članak 2.24. stavak 2. točku (b) i članak 4.3. stavak 4. Zakona o okolišu i planiranju [Omgevingswet],

OVIME UTVRĐUJE SLJEDEĆE:

Članak I. (izmjena Priloga II. Uredbi o okolišu)

Prilog II. Uredbi o okolišu [Omgevingsregeling] mijenja se kako slijedi:

1. U retku naslovljenom „Zahtjev u pogledu izračuna za sigurnost okoliša”, u stupcu naslovljenom „Datum ili verzija”, riječi „listopad 2020.” zamjenjuju se riječima „siječanj 2025.”, a u stupcu naslovljenom „Poglavlje u odluci ili uredbi koje sadržava upućivanje¹”, riječi „poglavlja 4., 8. i 12. ove Uredbe” zamjenjuju se riječima „poglavlja 4., 7., 8., 9. i 12. ove Uredbe”.
2. U retku naslovljenom „Safeti-NL”, u stupcu naslovljenom „Datum ili verzija” riječi „verzija 8., 2021.” zamjenjuju se riječima „verzija 9.2., 2025.”.

Članak II. (prijelazno pravo)

1. Ako je prije dana stupanja na snagu ove Uredbe podnesen nacrt izmjene plana zaštite okoliša u svrhu ispitivanja ili ako je podnesen zahtjev za izdavanje okolišne dozvole za djelatnost koja nije obuhvaćena planom zaštite okoliša ili djelatnost štetnu za okoliš za koju je izračunat rizik za lokaciju, Prilog II. Uredbi o zaštiti okoliša, kako je glasio prije dana stupanja na snagu ove Uredbe, nastavlja se primjenjivati sve dok odluka o izmjeni plana zaštite okoliša ili odluka o zahtjevu za izdavanje okolišne dozvole za djelatnost koja nije obuhvaćena planom zaštite okoliša ili djelatnost štetnu za okoliš ne postane neopoziva.
2. Prilog II. Uredbi o okolišu, kako je glasio prije datuma stupanja na snagu ove Uredbe, nastavlja se primjenjivati na izračune iz članka 4.1115. Odluke o djelatnostima u okolišu [Besluit activiteiten leefomgeving], koje je operater cjevovoda iz članka 3.101. stavka 1. uvodne rečenice i točaka (b), (c) ili (d) te odluke izvršio za taj cjevovod.

Članak III. (stupanje na snagu)

Ova Uredba stupa na snagu 1. siječnja 2025.

Ova Uredba i pripadajuće napomene s objašnjenjima objavljuju se u Službenom listu.

DRŽAVNO TAJNIŠTVO ZA INFRASTRUKTURU I VODNO GOSPODARSTVO – JAVNI PRIJEVOZ I OKOLIŠ,

NAPOMENE S OBJAŠNENJIMA

1. Uvod

Ovom se Uredbom o izmjeni određuje nova verzija softverskog paketa za izračun Safeti-NL i povezana nova verzija Zahtjeva u pogledu izračuna za sigurnost okoliša [Rekenvoorschrift omgevingsveiligheid] za izračun vanjskih sigurnosnih rizika djelatnosti štetnih za okoliš navedenih u Prilogu VII. Odluci o kvaliteti okoliša [Besluit kwaliteit leefomgeving] (dalje u tekstu: BKL). Rezultati izračuna rizika upotrebljavaju se u odlukama o izdavanju okolišne dozvole za djelatnost štetnu za okoliš ili djelatnost koja nije obuhvaćena planom zaštite okoliša i odlukama o izmjenama plana zaštite okoliša.

2. Obrazloženje i kontekst izmjene

2.1. Izračuni rizika koji se vrše s pomoću programa za izračun Safeti-NL i primjenom Zahtjeva u pogledu izračuna za sigurnost okoliša

Uredbom o zaštiti okoliša [Omgevingsregeling] utvrđeno je da se za izračune rizika za djelatnosti s vanjskim sigurnosnim rizicima moraju primjenjivati program za izračun Safeti-NL i Zahtjev u pogledu izračuna za sigurnost okoliša. Safeti-NL softverski je paket koji omogućuje utvrđivanje rizika za okoliš na temelju utvrđenih parametara (upotrijebljene kemikalije, uspostavljeni sustavi za ograničenje rizika, temperature, tlakovi) i mogućih scenarija nesreća i vjerojatnosti kvara. Ovaj softver uvijek se upotrebljava u kombinaciji sa zahtjevom u pogledu izračuna za sigurnost okoliša, kojim je propisano kako se paket mora upotrebljavati. Programski paket i zahtjev u pogledu izračun u ovim se objašnjenjima zajednički nazivaju alatom za izračun.

2.2. Obvezni izračuni rizika

Izračuni rizika provode se kako bi se izračunao rizik specifičan za lokaciju i žarišno područje¹ za procjenu rizika grupe u mjeri u kojoj se to zahtijeva BKL-om, Odlukom o djelatnostima u okolišu [Besluit activiteiten leefomgeving] (dalje u tekstu: BAL) i Uredbom o zaštiti okoliša. U BKL-u su utvrđene upute i pravila za provedbu procjene za nadležno tijelo, među ostalim u članku 5.8. stavku 1. uvodnoj rečenici i točki (c), članku 5.11. stavku 4., članku 5.13. stavku 1. uvodnoj rečenici i točki (b), članku 8.10.a stavku 2. i članku 8.12. stavku 3., za koje je relevantan alat za izračun. Tu upute i pravila za provedbu procjene odnose se na odluke o izradi plana zaštite okoliša ili odluke o izdavanju okolišne dozvole za djelatnost koja nije obuhvaćena planom zaštite okoliša ili djelatnost štetnu za okoliš. Nadalje, alat za izračun također bi trebala upotrebljavati osoba koja podnosi zahtjev za okolišnu dozvolu za djelatnost štetnu za okoliš s vanjskim sigurnosnim rizicima. Za te djelatnosti štetne za okoliš pravila su u tu svrhu utvrđena u Uredbi o okolišu (članak 7.22.a stavak 2. u vezi s člankom 4.11. uvodnom rečenicom i točkom (a) te člankom 4.12. stavkom 1. Uredbe o okolišu). Za operatora cjevovoda za prijenos opasnih tvari BAL-om su utvrđena pravila za izračun rizika specifičnog za lokaciju i žarišnih područja (članci 4.1112., 4.1113. i 4.1115. Bala, u vezi s člankom 4.10. Uredbe o okolišu). Izračuni se ne moraju provoditi u svim slučajevima. Za brojne djelatnosti BKL-om su utvrđene fiksne udaljenosti.

2.3. Nove znanstvene spoznaje

U Uredbi o okolišu utvrđena je uporaba softverskog paketa Safeti-NL, verzija 8, izdanje iz 2021. (odnosno Safeti-NL, verzija 8.3). Od objave verzije 8.3 softverskog paketa Safeti-NL u 2021. u softverski paket uključene su nove znanstvene spoznaje, a ovim se izmjenama utvrđuje uporaba nove, ažurirane verzije softverskog paketa Safeti-NL. Povezani Zahtjev u pogledu izračuna sigurnosti okoliša također je usklađen s novim softverom te je ažuriran. Uvođenjem izmijenjenog alata za izračun omogućen je izračun drukčijeg ishoda na temelju novih znanstvenih spoznaja, čak i u situacijama u kojima nije došlo do promjena u djelatnosti štetnoj za okoliš. Mogu postojati posljedice, osobito ako se to odnosi na rizik specifičan za lokaciju. To u svakom slučaju može biti slučaj za objekte Seveso s visokim pragom za koje je subjekt, čak i ako nema promjene u radu, dužan svakih pet godina izdati izvješće o sigurnosti koje obuhvaća rizike od poslovanja za okoliš.

2.4. Studija o posljedicama novih verzija za rizik specifičan za lokaciju

---

¹ Žarišno područje ukazuje na to gdje ljudi u zgradi ne mogu biti dovoljno zaštićeni od posljedica nesreća koje uključuju opasne tvari bez dodatnih mjera.

Kako bi se razumjele moguće razlike koje nastaju samo zbog promjena u alatu za izračun (softverski paket i zahtjev u pogledu izračuna), AVIV² je na zahtjev RIVM-a proveo studiju o posljedicama, za poduzeća koja rukuju opasnim tvarima i za operatere cjevovoda za prijenos opasnih tvari.³ U studiji su istaknute razlike između rezultata izračuna izvršenog s pomoću novog alata za izračun i prethodno propisanih alata za izračun. Studija je bila usmjerena na moguće prostorne posljedice izračunanog rizika specifičnog za lokaciju. Ugrožene zgrade i lokacije te vrlo ranjive zgrade podliježu graničnoj vrijednosti za rizik specifičan za lokaciju. Nadležno tijelo mora poštovati tu graničnu vrijednost. To znači da unutar izračunane granice rizika specifične za lokaciju od 10⁻⁶ godišnje ne smiju biti prisutne (vrlo) ranjive zgrade ili lokacije. Studija o posljedicama pokazuje jesu li se, kao rezultat propisivanje uporabe softverskog paketa Safeti NL 9.2, izdanje iz 2025., granice specifične za lokaciju promijenile te jesu li novom granicom obuhvaćene (vrlo) ranjive zgrade ili lokacije.

Studija je bila ograničena na utvrđivanje posljedica za rizik specifičan za određeno područje. U studiji nije uzet u obzir učinak izmijenjenog alata za izračun na žarišna područja. Razlog za navedeno jest činjenica da moguća promjena žarišnog područja ne dovodi nužno do posljedica za djelatnost koja uzrokuje rizik. Žarišno područje jest područje unutar kojeg nadležno tijelo može razmotriti hoće li dopustiti vrlo ranjive, ranjive ili vrlo ranjive zgrade, vrlo ranjive ili ranjive lokacije ili djelatnosti štetne za okoliš s vanjskim sigurnosnim rizicima. Osim toga, pravila za žarišna područja na snazi su tek od 1. siječnja 2024., a izračuni za žarišna područja uglavnom se provode s pomoću verzije softverskog paketa Safeti-NL (verzija 8.8) koja je također primijenjena u studiji o posljedicama.

Iako je izmjenom Uredbe o okolišu propisana uporaba verzije 9.2., izdanje iz 2025., ona je (gotovo) sadržajno identična verziji 8.8. Razlike se osobito odnose na poboljšanja u jednostavnosti uporabe. Međutim, pogreške u softveru i dalje se mogu popraviti nakon studije o posljedicama. Također su moguće manje preinake uz ograničenu promjenu granice rizika (manje od 10 % površine). RIVM⁴ je primijetio da će, ako se izračunane granice ekstrapoliraju s pomoću verzije 8.8. na 10 % veću površinu, granicom biti obuhvaćena jedna ranjiva zgrada. Na temelju tog zaključka o posljedicama smatra se da je uvođenje nove verzije opravdano.

2.5. Zaključci studije o posljedicama djelatnosti štetnih za okoliš

S obzirom na razumijevanje promjena koje je dobavljač uveo u verziju 8.8 u usporedbi s verzijom 8.3, procijenjeno je koje bi vrste poduzeća u svakom slučaju trebale biti dio studije o posljedicama. Najvažnije izmjene odnosile su se na sljedeća pitanja:

- poboljšani model teških plinova
- model Millerova plamenika (relevantan za vodik)
- (ograničena) modificirana svojstva u bazi podataka o tvarima (fizikalna/kemijska, toksičnost).

Kao rezultat tih izmjena odabrani su relevantni uzorci tvari te su odabrani objekti Seveso i druge djelatnosti štetne za okoliš u kojima se te tvari upotrebljavaju. U istraživanju je sudjelovalo 59 poduzeća. Za 40 poduzeća potencijalni učinak nije isključen jer su ta poduzeća odabrana zbog moguće osjetljivosti na prilagodbe izvršene u softverskom paketu Safeti-NL. To se odnosi na djelatnosti štetne za okoliš u kojima se upotrebljavaju sljedeće tvari: klor, UKP, amonijak, fosgen, vodik, propilenoksid, metanol, 1,3-butadien i skladišta PGS 15. Preostalih 19 poduzeća odabrano je nasumično.

Promatrajući samo promjenu u području unutar granice, može se utvrditi da je za dvije trećine ispitanih poduzeća područje granice smanjeno ili ostaje isto u usporedbi s granicom kada se upotrebljava verzija 8.8. Jedna trećina ispitanih poduzeća (19 poduzeća) pokazala je povećanje područja unutar granice.

Promjena površine pokazatelj je osjetljivosti izračuna zbog prilagodbi u alatu za izračun. Međutim, iz te se promjene ne može izravno zaključiti utječe li to i na prostorno planiranje. To će se dogoditi samo ako se područje unutar granice poveća i ako su (vrlo) ranjive zgrade ili lokacije prisutne ili dopuštene unutar nove granice. Tih 19 poduzeća moglo bi imati nove (vrlo) ranjive zgrade ili lokacije unutar granice. U tom se slučaju mjere moraju poduzeti na izvoru ili se, kao krajnja mjera,

² Institut za savjetovanje i znanje specijaliziran za pitanja vanjske sigurnosti.

³ AVIV br. 235557, srpanj 2024.

⁴ Dopis ref. VLH-2024-0049, 24. srpnja 2024.

plan zaštite okoliša mora prilagoditi predmetnoj zgradi ili lokaciji. Utvrđeno je da jedna ranjiva zgrada spada u novoizračunatu granicu.

2.6. Rezultati studije o posljedicama za cjevovode koji nisu visokotlačni plinovodi

U većini cjevovoda koji sadrže opasne tvari osim prirodnog plina za koje je proveden izračun nije utvrđena značajna razlika u riziku specifičnom za lokaciju između verzije 8.3 softverskog paketa Safeti-NL i verzije 8.8. Rizik specifičan za lokaciju smanjuje se samo s vodikom. Stoga to dovodi do smanjenja površine izračunane granice za izračunane cjevovode.

Za izračunavanje granica visokotlačnih plinovoda za prirodni plin trenutno se ne upotrebljava softverski paket Safeti-NL, već program Carola. Taj program nije bio izmijenjen, što znači da nije bilo potrebe za provođenjem studije o posljedicama za visokotlačne plinovode.

3. Sadržaj izmjena

Prethodno navedeno dovelo je do izmjene Priloga II. Uredbi o okolišu. U pogledu programa za izračun Safeti-NL verzija 8, izdanje iz 2021., zamijenjena je verzijom 9.2, izdanje iz 2025.

Osim nove verzije softverskog paketa Safeti-NL također je utvrđena nova verzija Zahtjeva u pogledu izračuna za sigurnost okoliša; verzija iz listopada 2020. zamijenjena je verzijom iz siječnja 2025. Zahtjev u pogledu izračuna za sigurnost okoliša sastoji se od različitih dijelova (modula), koji odgovaraju posebnim značajkama djelatnosti. Većina prilagodbi u modulima I., II. i V. zahtjeva u pogledu izračuna za sigurnost okoliša povezana je s novom verzijom softverskog paketa Safeti-NL. Moduli I. i II. Zahtjeva u pogledu izračun za sigurnost okoliša odnose se na provedbu izračuna za djelatnosti s vanjskim sigurnosnim rizicima iz poglavlja 3. BAL-a, osim cjevovoda za prijenos opasnih tvari ili vjetroturbina. Modul V. Zahtjeva u pogledu izračuna za sigurnost okoliša odnosi se na provedbu izračuna za cjevovode za prijenos opasnih tvari iz članka 4.1108. Za potrebe izračuna vanjskih sigurnosnih rizika vjetroturbina modulom IV. Zahtjeva u pogledu izračuna za sigurnost okoliša, verzija iz listopada 2020., donesen je bez izmjena u verziji iz siječnja 2025. Svaka izmjena u pogledu modula IV. provest će se u skladu s Odlukom o vjetroturbinama u životnom okolišu [Besluit windturbines leefomgeving], koji je u pripremi.

Niz izmjena uglavnom uredničke naravi također je unesen u Zahtjev u pogledu izračuna za sigurnost okoliša zbog nesigurnosti s kojima su se korisnici susretali. Osim toga, u modulu V. Zahtjeva u pogledu izračuna za sigurnost okoliša uzimaju se u obzir buduća kretanja u području mreže za vodik. Prethodna verzija (iz listopada 2020.) Zahtjeva u pogledu izračuna za sigurnost okoliša nije sadržavala odredbu o ponovnoj uporabi plinovoda za prirodni plin za prijenos vodika. Modul V. sada također sadržava zahtjeve u pogledu izračuna za prijenos vodika plinovodima za prirodni plin i kemijske tvari.

Člankom II. stavkom 1. predviđa se da je primjena novih verzija alata za izračun obvezna samo za nove situacije i ne primjenjuje se na zahtjeve za izdavanje okolišne dozvole za djelatnosti štetne za okoliš ili djelatnosti koje nisu obuhvaćene planom zaštite okoliša za koje još nije donesena neopoziva odluka. Isto tako, novi alat za izračun ne primjenjuje se na odluku o izmjeni plana zaštite okoliša koja još nije postala neopoziva.

Iz članka II. stavka 2. proizlazi da operator cjevovoda za prijenos opasnih tvari mora prilagoditi rezultate izračuna kojima mora raspolagati na temelju aktualnih i vjerodostojnih podataka u skladu s člankom 4.1115. BAL-a samo u pogledu sljedeće promjene u radu cjevovoda. Rezultati izračuna navedeni su u nastavku:

- a. udaljenost od cjevovoda do točke na kojoj rizik specifičan za lokaciju ne premašuje 1 od 1 000 000 godišnje; i
- b. udaljenost žarišnog područja požara, žarišnog područja eksplozije i žarišnog područja toksičnog oblaka, kako je navedeno u članku 5.12. BKL-a.

4. Utjecaj

4.1. Administrativno opterećenje

Ova izmjena ne utječe na opseg administrativnog opterećenja u pogledu zahtjeva za okolišnu dozvolu za djelatnost štetnu za okoliš. Kao preduvjet za podnošenje zahtjeva za okolišnu dozvolu i dalje se moraju vršiti izračuni. Primjena revidiranog alata za izračun ne podrazumijeva dodatno opterećenje. Materijalna osnova alata za izračun ostaje nepromijenjena.

4.2. Utjecaj na poduzeća

Ova izmjena nema značajan utjecaj na poduzeća. Iz prethodno navedene studije o posljedicama revidiranog programa iz izračun Safeti-NL proizlazi da utjecaj na poduzeća ne postoji ili je zanemariv jer postoji samo jedan slučaj u kojem će poduzeće možda morati poduzeti mjere za ublažavanje učinka proširene granice na (vrlo) ranjive zgrade ili lokacije.

Za poduzeća i operatere cjevovoda primjena novog alata za izračun obvezna je samo u novim situacijama (zahtjev za okolišnu dozvolu za djelatnost štetnu za okoliš ili djelatnost koja nije obuhvaćena planom zaštite okoliša; izgradnja ili zamjena cjevovoda; izmjena rada cjevovoda). Za objekte Seveso za koje je potrebno izvješće o sigurnosti pri sljedećem ažuriranju izvješća mora se primijeniti ažurirani alat za izračun.

Kad je riječ o cjevovodima, prilikom planiranja u obzir se mogu uzeti sve promjene granice rizika i sve potrebne mjere.

Korisnici softverskog paketa Safeti-NL svake godine moraju podnijeti zahtjev za podlicenciju, koju dodjeljuje RIVM. To podrazumijeva troškove. Uvođenjem nove verzije ne nastaju dodatni troškovi.

4.3. Utjecaj na okoliš

Ažuriranim programom izračunavanja usklađuju se izračuni rizika u pogledu vanjske sigurnosti s najnovijim informacijama. Time se poboljšava pravodobnost regulacije u području vanjske sigurnosti i uravnotežena raspodjela funkcija na lokacije s ciljem osiguravanja sigurnosti.

5. Savjetovanje

5.1. Savjetodavni odbor za regulatorno opterećenje [ATR]

Nizozemski Savjetodavni odbor za regulatorno opterećenje (ATR) (nije) odabrao ovaj predmet za donošenje službenog mišljenja jer se očekuje da neće znatno utjecati na regulatorno opterećenje.

5.2. Internetsko savjetovanje

Internetsko savjetovanje održano je od (datum do datum PM-a). Tijekom savjetovanja zaprimljeno je (PM) odgovora. Ti odgovori doveli su (odnosno, nisu doveli) do (sljedećih) prilagodbi (PM).

6. Dostavljanje obavijesti o tehničkim propisima

Nacrt ove Uredbe o izmjeni priopćen je u skladu s Direktivom (EU) 2015/1535 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. rujna 2015. o utvrđivanju postupka pružanja informacija u području tehničkih propisa i pravila o uslugama informacijskog društva (SL L 241, 2015.). Obavijest (br. PM) poslana je zbog članka I. Uredbe o izmjeni kojim se utvrđuju nove verzije softverskog paketa Safeti-NL, odnosno Zahtjeva u pogledu izračuna za sigurnost okoliša. Nakon obavijesti zaprimljene su primjedbe (Europske komisije/drugih država članica) (nisu zaprimljene primjedbe). To je (nije) dovelo do (sljedeće odgovora i) prilagodbi. PM

7. Primjena i provedba

S obzirom da nije uvedena nova politika, nije provedeno ispitivanje provedivosti, izvedivosti i otpornosti na prijevare [HUF-toets]. Prilagodbe alata za izračun nisu takve da bi se mogao očekivati učinak na izvedivost i provedivost. Nadležno tijelo dobiva rezultate izračuna na sličan način kao i prije te ih upotrebljava za procjenu rezultata. Budući da je riječ o specijaliziranom radu, provedba procjene dodijeljena je 6 (BRZO) Službi za zaštitu okoliša.

8. Stupanje na snagu

Ova Uredba stupa na snagu 1. siječnja 2025. Postoji odstupanje od minimalnog razdoblja uvođenja od tri mjeseca za datum stupanja Uredbe na snagu. Kako bi moglo upotrebljavati softverski paket Safeti-NL, Ministarstvo infrastrukture i vodnoga gospodarstva sklopilo je ugovor s dobavljačem, među ostalim, o dodjeli podlicencija nizozemskim korisnicima (što provodi RIVM). Taj ugovor istječe krajem 2024. Novi ugovor za isporuku softverskog paketa Safeti-NL, verzija 9.2, od 1. siječnja 2025. sklopljen je s postojećim dobavljačem (nakon natječajnog postupka). Za ovu verziju mogu se izdavati podlicencije. S obzirom na ciljnu skupinu, odstupanje od razdoblja

uvođenja opravdano je jer se time sprječavaju znatne nepoželjne javne i privatne nepogodnosti (Uputa 4.17. stavak 5. točka (a) Uputa za zakonodavstvo [Aanwijzingen voor de regelgeving]).

DRŽAVNO TAJNIŠTVO ZA INFRASTRUKTURU I VODNO GOSPODARSTVO – JAVNI PRIJEVOZ I OKOLIŠ,